

กลิ้งกล่อม

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Polyalthia suberosa* (Roxb.) Thwaites
วงศ์ : ANNONACEAE

ลำต้น :

มีความสูงได้ประมาณ 2-5 เมตร แตกกิ่งต่ำ ตามกิ่งแก่ขนาดใหญ่และเปลือกลำต้นเป็นสีน้ำตาล ผิวเปลือกมักย่นเป็นสันนูนขรุขระ ไม่เป็นระเบียบ กิ่งอ่อนมีขนขึ้นประปราย ส่วนกิ่งแก่จะเกลี้ยง ตามกิ่งก้านมีช่องระบายอากาศเป็นตุ่ม

ใบ :

เป็นใบเดี่ยว ออกเรียงสลับ เป็นรูปรียาว รูปขอบขนาน หรือรูปใบหอก แกมรูปขอบขนาน ปลายใบเป็นติ่งแหลมสั้น ๆ โคนใบสอบและเบี้ยวเล็กน้อย ขอบใบเรียบแต่มักย่นเป็นคลื่นหรือมีนูนงอเล็กน้อย หลังใบและท้องใบเรียบเกลี้ยงเป็นมัน ท้องใบจะมีสีเขียวทึบ ก้านใบสั้น ใบแห้งด้านบนจะเป็นสีเทา ส่วนด้านล่างจะเป็นสีน้ำตาลอ่อน

ดอก :

เป็นดอกเดี่ยว โดยจะออกตามกิ่ง ออกตรงข้ามหรือเยื้องกับใบใกล้ปลายยอด หรือออกเหนือง่ามใบเล็กน้อย ดอกมีกลิ่นหอม เป็นสีเหลืองห้อยลง มีเกสรเพศผู้ขนาดเล็กจำนวนมาก ก้านชูดอกมีสีแดง ลักษณะเรียวยาว มีใบประดับเล็ก ๆ ติดอยู่ใกล้โคนก้าน

ผล :

ออกผลเป็นกลุ่ม มีจำนวนมาก ประมาณ 25-35 ผลย่อยต่อกลุ่ม มีหลายผลอยู่บนแกนตุ่มกลาง ผลย่อยมีลักษณะเป็นรูปทรงรีหรือกลม ผลเป็นผลสดและมีเนื้อ ผิวผลเรียบเป็นมัน ผลอ่อนเป็นสีเขียว เมื่อสุกแล้วจะเปลี่ยนเป็นสีแดงเข้มจนถึงสีม่วงดำ

เมล็ด :

ภายในผลมีเมล็ดเดี่ยวต่อ 1 ผลย่อย หรือบางผลอาจมีเมล็ด 2 เมล็ด เมล็ดจะมีลักษณะเป็นรูปรี มีสีน้ำตาล มีดอกและผลเกือบตลอดทั้งปี

สรรพคุณ :

- รากและเนื้อไม้เป็นยาแก้ไข้ แก้ร้อนในกระหายน้ำ เป็นยาขับพิษ
- ใบและกิ่งมีฤทธิ์ต้านเชื้อโรคเอดส์ในหลอดทดลอง

ประโยชน์ :

- ปลูกเป็นไม้ประดับ
- ยอดอ่อนและผลรับประทานได้
- ผลสุกเป็นอาหารของสัตว์ป่า

ชื่ออื่น :

น้ำน้อย ไคร้หน้า กำจาย กระทุ่มกลอง กระทุ่มคลอง ชั่งกลอง ท้องกลอง ช่องกลอง มงจาม
น้ำนอง จิงกล่อม ผักจ้ำ มะจ้ำ

ขยายพันธุ์ด้วยวิธีการเพาะกล้าจากเมล็ด เป็นไม้เติบโตช้า ชอบน้ำปานกลาง แสงแดดน้อย
มีสถานภาพเป็นไม้นอกประเภทหวงห้าม มีเขตการกระจายพันธุ์ในจีนตอนใต้ อินเดียตอนใต้
ศรีลังกา พม่า ภูมิภาคอินโดจีน มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ ส่วนในประเทศไทยพบได้ทั่วทุกภาคของ
ประเทศ แต่ทางภาคใต้จะพบได้ค่อนข้างน้อยกว่าภาคอื่นๆ โดยมีพบขึ้นตามที่โล่งที่เป็นดินร่วน
ปนทรายที่มีการระบายน้ำได้ดี ตามป่าเปิด ป่าเบญจพรรณ พื้นที่โล่งบริเวณชายป่า ตามพื้นที่
ราบลุ่มที่มีน้ำท่วมเป็นครั้งคราว หรือตามฝั่งแม่น้ำลำคลอง

อ้างอิง :

- <https://medthai.com/กลิ้งกล่อม>
- <https://data.addrun.org/plant/archives/d2005-polyalthia-suberosa-roxb-thwaites>